

ხელის მოწერა და დასრულება... საქართველოს... კანტორისაგან

ჩვეულებრივი სტრუქტურის პირველი გვერდზე პეტრით ღირს 15 კ., უკანასკნელზე—10 კ., სამკლ-

განცხადების წახი:

4 საათის შემდეგ (მიიღება მხოლოდ ს. ლოსაბერიძის სტამბაში, მოსკოვის ქუჩაზე) გლირება 5 მანეთი.

„საქართველოს“ კანტორისაგან

გამოცდილი ზებია და მასაჟის მცოდნე რახილ კალანდიაძე

ქ. ეკატერინოსლავის საბჭოთა სასწავლებლის კურს დამთავრებული. ნახვა შეიძლება ღირს 8-9 1/2 საათამდე და საღამოს 4-8 საათ. უკეთეს აგრეთვე კანში წამალს და უცრის ჭვავებს.

ირ. ევდოქიმიძის

სრული კრებული ხელის მოწერით ღირს ორი მანეთი. მთელი შემოსავალი მგოსანს გადაეცემა.

გამოცდილი მასწავლებელი ქალი

ღებულობს და ამზადებს პირველ და მეორე კლასისთვის ქალ-ვაჟს ყველა საშუალო სასწავლებლისას. აგრეთვე ამზადებს ხელმისაწვდომ ფასებში, ვისაც განმეორებითი გამოცდა ექნება.

გაზეთი „საქართველო“ 1 ივლისიდან წლის დამლევაზე ღირს 4 მან. 50 კ. 1 ოქტომბრამდე—2 მ. 25 კ., ერთი თვით—90 კ., აღრესის გამოცვლა—40 კ. მოვაგონებთ „ქლის“ იმ ხელის მოწერით, ვისაც მთელი წლის ფული აქვს გადახდილი (5 მ.), რომ „საქართველო“ გაეგზავნებათ მხოლოდ 1 ივლისამდე.

მეფულე ელისაბედი მზეხა, შეილებით, ლეო, თამარ, ძმა მღვდელი ლუკა, დები ვიფო, ბაბილინა, როდები ნატალია, ანტონინა, სალომე, შეილი-შვილები შუშანიკა, ნინა, დარეჯანა, არჩილი, სიძეები ნესტორ ემაძე, ვარლამ იმნაძე, მასიკო არაბელიძე. მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ, რომ გარდაიცვალა

ახალი კლუბი
პირველი კლუბი 27 ივლისიდან 2 აგვისტომდე.
ორსაბათის—ოპერეტა.
სამსაბათის—სიმფონიური კონცერტი.

„კაფე პარკი“
გაიხსნა წინადადებულ შემთხვევაში, სასახლის ქ. თ.-აზნ. ქარაგულაში, იგი გამწვანებული და გალამაზებულია სატახტო ქალაქების პირველ-ხარისხოვან სასადილო-რესტორანების სტილით.

პირველხარისხოვანი სასადილო „კაფე პარკი“
მიხეილის პროსპექტზე, № 18 და მიხეილის ქუჩაზე № 1.
ქაფა, ყოველგვარი ცხელ-ცხელი საუზმე დილის 9 საათიდან 12 საათამდე.

ქ. მ. კლიმიაშვილი
იღებს შინაგან და ქირურგიულ სნეულ-ბიან ავადმყოფებს.
აკაის ქუჩა, შეფის ავთიქთან

გადაწერას სწავრა მანანის
საზავლაბით და საწარმ მანანაშვი
მშობობის სწავლაზე
ხელმისაწვდომ ფასებში ჰქირსულობს
ი. თ. გვათუას პანსორა
ვერის დაღმართი № 1
ტელეფონი 17-05

თბილისი, 26 ივლისი.

ძმური სიტყვა და ძმური საქმე.
საქართველოს ცხოვრებაში ახალი ხანა სდგება, ხანა აღდგომისა, აღორძინებისა! ხანა ეროვნული იდეალის განმტკიცების, ეროვნული შეგნების გამეფებისა.

„კაფე პარკი“
გაიხსნა წინადადებულ შემთხვევაში, სასახლის ქ. თ.-აზნ. ქარაგულაში, იგი გამწვანებული და გალამაზებულია სატახტო ქალაქების პირველ-ხარისხოვან სასადილო-რესტორანების სტილით.

გამოცდილი მასწავლებელი ქალი
ღებულობს და ამზადებს პირველ და მეორე კლასისთვის ქალ-ვაჟს ყველა საშუალო სასწავლებლისას.

ოგის დღიური

დ. კ. შ. შ.
თბილისი, 24 ივლისი. კავას. ჯარის შტაბისაგან. 22 ივლ. ზღვისპირა რაიონში ჩვეულებრივი სროლა სწარმო-

ლები პოზიციებს. დიდი ზარალით უკუვაგდეთ ოსმალების იერიში შაიდავის მთაზე. სარაყამის მიმართულ-ბით ხარტილერო ბრძოლა სწარმოებს, ჩვენ ჯერ-ჯერობით ვიკავებთ წინა-დღით წართმეულ ოსმალების პოზიციებს. დანარჩენ ფრონტზედ შეტაკება არსად მომხდარა.

პეტროგრადი, 23 ივლ. ოფიციალი.
გენერალშტაბის უმთავრეს შტაბისაგან.
ცენიდან 20 ივლისს (ძველი სტილით) მიღებულ ცნობებში ნათქვამია, რომ ტრანსილვანიის ჯარებმა დაიპყრეს ივანგოროდის წინა მდებარე პოზიცია სატუსალოებით, და ავსტრიულ ჯარებს შეუძლიათ ეს დღე ერთმნიშვნელოვან-თაგან დღეთ აღიარონ თავიანთ ისტორიაში.

პეტროგრადი, 24 ივლ. ოფიციალი.
დგინისა და ნემანის შუა არხებითი ცვილება არ მომხდარა. 23 ივლისს გერმანელებმა იერიში მიიტანეს მდინარე პისის სათავეს რაიონში მყოფ რუსის ჯარზე, მიგრამ უკუვადებულ იქმნენ. ნარევის მარცხენა ნაპირზე დამთ 23 ივლისს და მეორე დღის განმავლობაში სასტიკი ბრძოლა სწარმოებდა როუანიდან ოსტროლენკა-ოსტროვისკენ მიმავალ გზებზე. რუსებმა რამდენიმე ენერგიული კონტრ-იერიშებით შეაჩერეს გერმანელების წინსვლა ათი ვერსის მანძილზე ხსენებულ მდინარესთან და რამდენიმე ასეული ჯარისკაცი წამოიყვანეს ტყვედ. ვისლის შუა ნაპირზე რუსთა ჯარების წამოვლის შემდეგ სრული სიწყნარე ჩამოვარდა. ვარშავა დავტოვეთ, რათა დანგრევა ავგვიტოვებინა. მხოლოდ მაცვიცეს რაიონში გერმანელები ამაოდ სცდი-ლობდნენ თავიანთ მოქმედების გაფართოებას. ვისლისა და ბუგის შუა ბრძოლაში რამდენიმე მკაცრი ხასიათი მი-იღო 23 ივლისს ტრავნიკა-ხლოდავის გზატკეცილზე, სადაც გერმანელებმა დიდძალჯარს მოუყარეს თავი და ძლიერი არტილერიის ცეცხლით აიძულეს რუსის ჯარები რამდენიმე ჩრდილოეთით დაეწიათ. ბუგის მარჯვენა ნაპირზე, ზოლოტოი ლიპაზე და დნებტრზე მდგომარეობა უცვლელია.

შურნალ-გაზეთიდან

ავსტრიის მანიფესტის ომის წლის თავის შესახებ.

სერბიასთან ომის წლის თავის შესახებ... ავსტრიელების მანიფესტის დახლოებით შემდეგია ნათქვამი: იმ დროს როდესაც ჩვენს მტრებს ვალიციის და ელზასის მხოლოდ მცირედი ადგილები უჭირავთ, ჩვენმა ერთგულმა მოკავშირემ გერმანიამ ხელში ჩაიგდო მთელი ბელგია და დიდი ნაწილი ჩრდილო-აღმოსავლეთ საფრანგეთისა.

ვენ, რომ ვიუსტემბერგის ლანდტაგის დეპუტატმა დრ. ლინდერმა პრეიტლ-ცენტრმა მიიღო „სამეფო“ პოლიტიკის-ქმეში. (ბ. ვ.)

შეკრებილი საქართველო

„ბ. ვ.“-ს შეტყუება დანამდვილებით, რომ გერმანიისაგან სესხის დარჩენილ ნაწილს ბულგარეთი ეხლავე მიიღებს, მოაკლდება მხოლოდ 120 მილ. ბულგარეთის სესხის სარგებლის დასაფარავად და 130 მილიონი, რომელიც მიეცემა მხოლოდ ომის გათავების შემდეგ, თუ ბულგარეთმა გერმანიისადმი კეთილ-განწყობილი ნეიტრალიტეტი არ დაარღვია.

ქართველობამ იცავდა რჯული ქრისტესი და იმეორიდან განდა ამ ქვეყნად რჯულით ახალი საქართველო, სამამადიანი საქართველო. დარჩა თვალზე დახრილი, ხეიბარი სხეული ერისა დიდის ღია ქრილობით. ახალ-ახალი განსაცდელში მას აქვთ ზედი-ზედ ევლინებოდა მას და მძიმე დაქრილი მოწყვეტილ ძმებზე ვეღარ ზრუნავდა...

ვიღობა ხანი... გარეგან მოუძღვრე-ბის საფარველ ქვეშ იზრდებოდა ახალი ძალა ქართველი ვერი, ტანჯვაში გამოზომილი, გაუქმალავა ამ უკანასკნელ უბედურებასაც და მომავლისაკენ იმედით მოაბიჯებდა. მორღოვი ამ შემადგე, რომელიც ეამია ქვეყნის საერთო სიხიზნოს, მსოფლიო ომის წყალბობით მოვლინებულს, კვლავ განსაცდელში ჩავარდა საქართველო. მისი სამამადიანი ნაწილი ომის საშინელებამ მოიარა. არც სიკვდილი დაკლებია, არც ახორება, არც გაუპატიურება. მაგრამ ამ ტანჯვაში, ბრძოლის ამ უბედურების წილში გა-მოისახა საქართველოს იმედის სიმბოლო. ღო. დიადმა მოვლენებმა აღმინაში ღრმა განცდანი აღძრეს. ქართველი ჩაეყუდა თავის სულის სიღრმეში და მუნ ჰპოვა ყაბათა სიხვეს უზინოდ გადარჩენილი ძალა, ძალა თავის მამადიანი ძმებთან ნათესაურ კავშირისა. ეს იყო ქართველი კაცის ცხოვრებაში სულიერად ახლად შობის დღე. მამადიანი და ქრისტიანი ქართველმა ერთ-მეორეს ხელი გაუწოდა. რჯულმა, სარწმუნოებამ ეროვნობის წინაშე მორჩილად ხმა გაკმინდა, რა შეიგნო მისი უპირატესობა. ქართველობა სულიერად გაიზარდა და სცნო, რჯულის ცვლას ეროვნული გადარჩევა რომ არსად მოუხდენია: რომ სარწმუნოების სხვადასხვაობის ზღვრეზედ შენახულა თვით არის უკნობისა, რომელსაც ეროვნული სული ეწოდების, ეროვნული სხვაობა და რომელიც გასაუთარგმნელი და გარდღეული თვით-კმარი სინამდვილეა. ცხად ქმნილია, იმ თავიდან ამ თავამდე, რომ თვით არსი ქართული ეროვნობისა უცვლელი შეინილა, თუმცა სხვა და სხვა სარწმუნოება გამოუცვლია. ცხადით, რომ ქართველობა ვიყავით იმ უსხოვარ დროს, როდესაც თავყვანს ესტედილი ითრუჯანსა და ზადენს, მაშინაც, როდესაც მთავარს ვემსახურებოდით და სხვა და სხვა კერპებს ვსწირავდით კაცისა მსხვერპლებს. ქართველობა ვიყავით მაშინაც, როდესაც ქრისტეს შე-უდგებოდა; რომ ქართველობა თან გაპყვა მათ ვინც მხოლოდ რჯული შეიცავდა და მამადი შეითვისა. ქართველი ერის უკვდავება, ეროვნულად მისი არსული ყოფა უცვლელად მომდინარეობს გარე მოგბათა და ყაბათა უხსომ ცვალებადობის სრბოლაში. ეროვნობის ნიშანდობ-ლივობა სწორედ აქ მარხია. სხვა და სხვა დროს, თუ ერთსა და იმავე დროს სხვა და სხვა სარწმუნოების გულყუფას ერთი ერის შეილთა მიერ მხოლოდ ეროვნული სული უფერადება; ხოლო თვით სული-კი, თვით სახულება ერისა შეი-ნილა მუდამ ეამ უცვლელ. დღეს უფრო, ვიდრე ოდესმე, ცხადი შეიქნა ეს ქმ-ბარტება.

საქართველომ და ქართველობამ და ქართველობა ებრძოდა მას. ეს ქილილი ქართველობის მისდა მოსასპობათ აღძრულ უცხოობასთან, ღვრა სისხლის ოკეანისა და შეწირვა ზვარაკთა მრავალ ათათასთა, თავისუფალ სიცოცხლის გულისათვის, შინაარსისა საქართველოს განვილი დღეთა.

მოხდებოდა ხოლმე რომ ერის სხეული, დროდ შეფუთებული, ნაღის ბურთით თეიკუმებოდა, უკანასკნელს მოკრებდა ძალას და მეორედინად გადმონა-ღვარ სისხლს შორს განისვრდა სიკვდილის მახვილს... და დგებოდა მაშინ ხანა თავისუფალ ამოსუნთქვისა, შინაური სიმტკიცის, ქართველ ტომთა გაერთიანებისა და ქართლის მშვიდობიანი ცხოვრებაც შემოქმედების იმ დროინდელ ნახ ყავივილებად გადმოხეობდა. ტაოს მფლობელ დავით კორტალატიდან ვიდრე თამარის მეფობის გასულამდე, საქართველომ იგემა ძალა ბედის აღტრისისა, მტერთა შემუსვრისა, საქართველოს კუთხებრივი სამეფოების მოსპობისა და სრულიად საქართველოს მიწა-წყალზე ერთ მეფის სიკბრტის აღმართვის შემდეგ საქართველომ გაშალა თავისი ნიჭი და დაანახვა კაცობრიობას თავისი სახელმწიფოს სიბრძნე და თავისი საღი პოლიტიკური იერი და ცხადპყრო რომ მასში დამარხულია მალღ შემოქმედებათა განუ-ზომელი პოტენციალი ძალა.

ახალ-ახალ ურდოთა შემოსევამ მალღ მოუღო ბოლო საქართველოს ოქროს ხანას. მეგრულმეტე საუკუნის პირველ მეოთხედში საქართველოს ორგანიზმს ჩამოსჭრეს, უკეთესი ნახევარი, შეენი-რებით მკობილი დიდებული მესხეთი, აკვანი საქართველოს კულტურისა. წარიღეს და შეიერთეს უცხოთ სამშობლო შოთასი, შავთელისა და ჩახრუხადის ქნარისა, სამშობლო ეფრემ მცირისა, გიორგი ხანთელის, იოანე მთაწმინდელისა, და სერაპიონ ზარზმელისა და სხვათა და სხვათა. სამშობლოს მოწყვეტილმა

ვიღობა ხანი... გარეგან მოუძღვრე-ბის საფარველ ქვეშ იზრდებოდა ახალი ძალა ქართველი ვერი, ტანჯვაში გამოზომილი, გაუქმალავა ამ უკანასკნელ უბედურებასაც და მომავლისაკენ იმედით მოაბიჯებდა. მორღოვი ამ შემადგე, რომელიც ეამია ქვეყნის საერთო სიხიზნოს, მსოფლიო ომის წყალბობით მოვლინებულს, კვლავ განსაცდელში ჩავარდა საქართველო. მისი სამამადიანი ნაწილი ომის საშინელებამ მოიარა. არც სიკვდილი დაკლებია, არც ახორება, არც გაუპატიურება. მაგრამ ამ ტანჯვაში, ბრძოლის ამ უბედურების წილში გა-მოისახა საქართველოს იმედის სიმბოლო. ღო. დიადმა მოვლენებმა აღმინაში ღრმა განცდანი აღძრეს. ქართველი ჩაეყუდა თავის სულის სიღრმეში და მუნ ჰპოვა ყაბათა სიხვეს უზინოდ გადარჩენილი ძალა, ძალა თავის მამადიანი ძმებთან ნათესაურ კავშირისა. ეს იყო ქართველი კაცის ცხოვრებაში სულიერად ახლად შობის დღე. მამადიანი და ქრისტიანი ქართველმა ერთ-მეორეს ხელი გაუწოდა. რჯულმა, სარწმუნოებამ ეროვნობის წინაშე მორჩილად ხმა გაკმინდა, რა შეიგნო მისი უპირატესობა. ქართველობა სულიერად გაიზარდა და სცნო, რჯულის ცვლას ეროვნული გადარჩევა რომ არსად მოუხდენია: რომ სარწმუნოების სხვადასხვაობის ზღვრეზედ შენახულა თვით არის უკნობისა, რომელსაც ეროვნული სული ეწოდების, ეროვნული სხვაობა და რომელიც გასაუთარგმნელი და გარდღეული თვით-კმარი სინამდვილეა. ცხად ქმნილია, იმ თავიდან ამ თავამდე, რომ თვით არსი ქართული ეროვნობისა უცვლელი შეინილა, თუმცა სხვა და სხვა სარწმუნოება გამოუცვლია. ცხადით, რომ ქართველობა ვიყავით იმ უსხოვარ დროს, როდესაც თავყვანს ესტედილი ითრუჯანსა და ზადენს, მაშინაც, როდესაც მთავარს ვემსახურებოდით და სხვა და სხვა კერპებს ვსწირავდით კაცისა მსხვერპლებს. ქართველობა ვიყავით მაშინაც, როდესაც ქრისტეს შე-უდგებოდა; რომ ქართველობა თან გაპყვა მათ ვინც მხოლოდ რჯული შეიცავდა და მამადი შეითვისა. ქართველი ერის უკვდავება, ეროვნულად მისი არსული ყოფა უცვლელად მომდინარეობს გარე მოგბათა და ყაბათა უხსომ ცვალებადობის სრბოლაში. ეროვნობის ნიშანდობ-ლივობა სწორედ აქ მარხია. სხვა და სხვა დროს, თუ ერთსა და იმავე დროს სხვა და სხვა სარწმუნოების გულყუფას ერთი ერის შეილთა მიერ მხოლოდ ეროვნული სული უფერადება; ხოლო თვით სული-კი, თვით სახულება ერისა შეი-ნილა მუდამ ეამ უცვლელ. დღეს უფრო, ვიდრე ოდესმე, ცხადი შეიქნა ეს ქმ-ბარტება.

მოხდებოდა ხოლმე რომ ერის სხეული, დროდ შეფუთებული, ნაღის ბურთით თეიკუმებოდა, უკანასკნელს მოკრებდა ძალას და მეორედინად გადმონა-ღვარ სისხლს შორს განისვრდა სიკვდილის მახვილს... და დგებოდა მაშინ ხანა თავისუფალ ამოსუნთქვისა, შინაური სიმტკიცის, ქართველ ტომთა გაერთიანებისა და ქართლის მშვიდობიანი ცხოვრებაც შემოქმედების იმ დროინდელ ნახ ყავივილებად გადმოხეობდა. ტაოს მფლობელ დავით კორტალატიდან ვიდრე თამარის მეფობის გასულამდე, საქართველომ იგემა ძალა ბედის აღტრისისა, მტერთა შემუსვრისა, საქართველოს კუთხებრივი სამეფოების მოსპობისა და სრულიად საქართველოს მიწა-წყალზე ერთ მეფის სიკბრტის აღმართვის შემდეგ საქართველომ გაშალა თავისი ნიჭი და დაანახვა კაცობრიობას თავისი სახელმწიფოს სიბრძნე და თავისი საღი პოლიტიკური იერი და ცხადპყრო რომ მასში დამარხულია მალღ შემოქმედებათა განუ-ზომელი პოტენციალი ძალა.

ახალ-ახალ ურდოთა შემოსევამ მალღ მოუღო ბოლო საქართველოს ოქროს ხანას. მეგრულმეტე საუკუნის პირველ მეოთხედში საქართველოს ორგანიზმს ჩამოსჭრეს, უკეთესი ნახევარი, შეენი-რებით მკობილი დიდებული მესხეთი, აკვანი საქართველოს კულტურისა. წარიღეს და შეიერთეს უცხოთ სამშობლო შოთასი, შავთელისა და ჩახრუხადის ქნარისა, სამშობლო ეფრემ მცირისა, გიორგი ხანთელის, იოანე მთაწმინდელისა, და სერაპიონ ზარზმელისა და სხვათა და სხვათა. სამშობლოს მოწყვეტილმა

თეირთს სამამადიანი საქართველო, ჩენი წარსული კულტურის განძი შეირ-ფასი,—და საქრისტიანო საქრთველო ახალ კულტურით თავის მომავლის მა-ძიებელი შეედლებდა და აღსდგება მა-შინ საქართველო ერთი და ძლიერი. ამ ნათელი მომავლის გულისათვის შე-ვიყვართ და ავიტანოთ ტანჯვა, მამა-დისა და ქრისტეს რჯულის ქართველე-ბო!—ტანჯვა ომის საშინელებით მოვ-ლინებული.

ბ. კ.—დაი.

შურნალი კაბათი.

პრინციპულად ჩვენც არ ვიზიარებთ რუსულ ვაზეთის საქართველის აუცილებ-ლობას ჩვენში და ამიტომ ჩვენც გვი-დევს პატარა წილი მეორე ვაზეთის „ზა-კავკაზის“ დახურვაში, მაგრამ ჩვენ ვე-აკებებს ის „ინდივიდუალი“ გამოსვლიანი, რომლითაც „სახალხო ვაზეთის“ ჯგუფი ამხედრდა „ზაკავკაზის“ წინააღმდეგ. გვაოცებს მით უფრო რომ ამ „უმაღლურ“ („უარგონია“ თუ ხეხლაგოდარნი?) კა-მათში ჩაითრიეს ისეთი „ფილოსოფიური განწყობილებების“ აღმინანი, როგორც გერონტი ქიქოძეა. ჯერ იყო „სახალხო ვაზეთი“, და ბ-ნი შინაური ცეცხლსა და გენიას აყრიდა „ზაკ. რეის“, თვით მის არსებობას და სახსენებელსა სთხრიდა, როგორც ეარგონის პრესას, მეგრე, რო-ცა თ-დი გიორგი ამირეჯიბი გამოეხმაუ-რა და აღნიშნა უნაწური ფაქტი, რომ „სახალხოვლეთა“ მოწინავენი ყოფილან ბაქოში იმავე მიზნით, ე. ი. რუსული ვაზეთის თბილისში გამოცემაზე მოხა-ლაპარაკებულად, ბ-ნი შინაური უკან და-დგა და წინ წაშოაყენა მძიმე არტილე-რია გ. დიასამიძისა და გ. ქიქოძისა. რა სთქვეს ამათ? გ. დიასამიძემ, ჩვეულები-სამებრ, მთავარი საგანი კვ ვერ უარ-ყო, არამედ დაადსტურა, ე. ი. რომ „სახალხოვლეთა“ განსახლება ჰქონიათ თბილისში უარგონის (?) ვაზეთის გა-მოცემისა და საკითხი გადაიტანა მეო-რე ხარისხოვან ადგილას: ჩვენს განზ-რახვას კულდა არავინ შეგვებებოვ „სა-ხალხოვლეთა“, ე. ი. უცხოთა პოზი-ციების დაცვა უქონია პარტიული პასუხის მგებლობა მით უფრო უად-გილოა, რომ ქიქოძე და არც „ზაკ. რეის“ ვისმეს უხსენებიათ. ამ გვარად გ. დიასამიძის არტილერია მეტად მძიმე გამოდგა „სახალხოვლებისა-თვის“; იმდენად მძიმე, რომ ვერ გა-მოიყენეს: „მტრისა“ ვერა დააკლეს რა და თვისი „მდგომარეობაც დაამძი-მეს“, როგორც სწერია ხოლმე მათი უ-არგონის სამხედრო მიმოხილვაში, მაგრამ ჩვენ ეს არ გვაკვირვებს, ჩვენ გვაკვირ-ვებს რომ ბ-ნი დიასამიძის გამოსვლას მოჰყვა გ. ქიქოძის გამოსვლა; გვაკვირ-ვებს იმითომ რომ, რაც უნდ იყოს ქი-ქოძე ჰქვიანი „კაცია და ასეთ უხეირო კამათში ჩაბმა მისთვის არც სახეიროა და სახიფათოც გახდა, რადგან არსები-თად „პოლიმისტი“ არ არის და მისი არგუმენტაცია გ. დიასამიძის არგუმენ-ტაციას დაეხმავება.

აი ნახეთ, გ. ქიქოძეც არ უარყოფს და პირიქით აღსატურებს ერთ მთავარ საკამათო საგანს, რომ „სახალხოვლეთა“ თანამოაზრეები იყვნენ ბაქოში უარგო-ნის პრესის გახსნის მიზნად, მაგრამ ამავე დროს დასძინეს: „ადელიო შესა-ძლებელია, რომ ჩვენნი თანამოაზრეები არ გვეთანხმებოდნენ პრესის საკითხში. ეს არაა საპროგრაზო საკითხი და აქ დიდი სხვადასხვაობაა შესაძლებელი“. სად არის ლოლიკა? თუ თანამოაზრეებს დიდი სხვადასხვაობა შეუძლიან ამ სა-კითხში, რატომ ისეთის თავგანოშტე-ბით იბრძოდა „სახალხო ფურცელი“ უარგონის პრესის წინააღმდეგ, თითქო ქვეყნის ყოფნა-არყოფნის საკითხი ყო-ფილიყოს? რატომ ალაპარაკა რედაქ-ცია, გ. დიასამიძე, გ. ქიქოძე და tutti quanti? ღირს ვანა იმ საკითხზედ, რომელ-შიაც „დიდი სხვადასხვაობაა შესაძლე-ბელი“ ამდენი იარაღის ჩხარუნია, ანუ უარგონით რომა ესთქვათ „შუბების მტრეფა“? მაგრამ მოკამათებმა, რო-გორც ხედავთ „დასტოვეს მთავარი პო-ზიცია“, ე. ი. პრინციპული და კინკლა-ობაზე გადავიდნენ: „ჩვენი ვაზეთი პოპულარი ლექსი-კონი არ არის და ჩვენ, სამწუხაროდ, ვერ ვიყისრებთ სათანადო ცოდნა მივა-წოდოთ იმ აღმინანებს, რომელთა გონებ-

რივი ავლადილება იმ ცნობებით ვანი-სახლურება, კედლის ვალინდრების უკანა გვერდზე რომ „პრესის მოთარგმნელი“-ო, ამბობს ქართველნი „სახალხოვლეთა“ სიტყვებს სიტყვა „უარგონის“ შესახებ და შემდეგ მაინცა ხსნის მას. ეს ასხნაც ძალიანა კოქლობს, მაგრამ ნუ გამოუდევებით ამას, მხოლოდ მოკლედ ვიტყვი, რომ ეარგონი არის ყოველთვის რომელიმე ენა, წარყენილი სხვა ენის სიტყვებით, ფრაზებით, გამოთქმით (ინფორმაცია) და ამ მხრივ სწორედ „სახალხო ფურც-ლის“ ენა უნდა ჩაითვალოს ეარგონად და არა „ზაკ. რეისის“, რომელიც რუ-სულად არის მოთქმებული და დაწე-რილიც. მაგალითები ქიქოძისა, სწორე გითხრათ, ვერ გავიგეთ რას ამტკიცე-ბენ, ეს კი ეცი, რომ გამოთქმა „უროვ-ნება გვარდება“ (ე. ი. გადავარების გზას ადგება?), ან ამირეჯიბის სიტყვები „ბრტყელი“ და ვაცივილილი“ და სხ. ქართული კი არა, ნამდვილი ეარგონია. ქიქოძე ამით არ კმაყოფილდება და კამათში სიმართლის დალატსაც კისრუ-ლობს, რაც მეტად მოულოდნელია ჩვენ-თვის. „მხოლოდ ბ. გ. ამირეჯიბის უბად-ლო ლოლიკას შეუძლია დაასკვნას, რომ რაკი „მთელი ჩვენი ცხოვრება“ სხვის ხელშია, საჭიროა უკანასკნელი ეროვ-ნული ბოძის მოშლა და პრესის შერ-ყვნა და აკრელება“. ეს ამირეჯიბის არ უთქვამს და რომ ეთქვას ჩვენ პირველ-ნი ნაკარტუტას ავადნდით. არც ის შეეფერება სინამდვილეს, ვითომ რუსეთ-ში სხვა ერებს არა აქვთ რუსული პრე-სო. პოლონელებსა აქვთ და ფინლიან-ლელებს რად უნდათ, როცა იმათა აქვთ სხვა ორგანოები, რომელნიც იცა-ვენ მათს ინტერესებს.—ეს არგუმენტი არ არის, მამასადამე, ბოლოს ქიქოძე დასძინს, რომ „სახალხო“ „თანამოაზ-რეთა“ გამოცემული რუსული ვაზეთი „ზაკ. რეის“ არ ემგავნებოდა და ადას-ტურებს ამითი გ. ამირეჯიბის მოსარბე-ბას, რომ კარგი მარტო ის არის, რასაც „სახალხოვლეთა“ ბეჭედი აწის, თუნდა იგი რუსული ვაზეთიც იყოს, თურემ განა ის „ახალი“ რუსული ვაზეთი კი არ გავრცელდებოდა ჩვენს პროვინციაში? არ შეგვიძლიან არ აღვნიშნოთ ის უკიდურესი განდივიდუალულება კამათი-სა, რომელსაც მიმართა ქიქოძე: „ამი-რეჯიბი ჩვენ თვალწინ სდგას, როგორც ერთი მთლიანი, ნათლად ჩამოყალიბებუ-ლი პიროვნება; ესთეტური სტილის დარღვევა იქნებოდა, რომ ასეთს პირო-ვნება საქართველოს ისტორიაზედ ხალ-ხის ვაზეთი(ცნობიერებაზე ვეკამათოთ“. ჯერ ერთი მაშ რად ეკამათებთ და მეორეც პიროვნებას იქ დაუწყებენ ხოლ-მე ჯიჯვანს, საცა მის დებულებას ვერ დაარღვევენ ხოლმე; ცხენს ვერას დააკლ-ვნენ და კებს დაუწყებენ ექვასო. გვი-კვირს ბ-ნი გერნტისაგან ასეთი შეთვისე-ბა „სახალხოვლეთა“ საბრძოლველ აბჯარ-ხმალისა. ბ. გ.

ბ. კ.—დაი.

შურნალი კაბათი.

პრინციპულად ჩვენც არ ვიზიარებთ რუსულ ვაზეთის საქართველის აუცილებ-ლობას ჩვენში და ამიტომ ჩვენც გვი-დევს პატარა წილი მეორე ვაზეთის „ზა-კავკაზის“ დახურვაში, მაგრამ ჩვენ ვე-აკებებს ის „ინდივიდუალი“ გამოსვლიანი, რომლითაც „სახალხო ვაზეთის“ ჯგუფი ამხედრდა „ზაკავკაზის“ წინააღმდეგ. გვაოცებს მით უფრო რომ ამ „უმაღლურ“ („უარგონია“ თუ ხეხლაგოდარნი?) კა-მათში ჩაითრიეს ისეთი „ფილოსოფიური განწყობილებების“ აღმინანი, როგორც გერონტი ქიქოძეა. ჯერ იყო „სახალხო ვაზეთი“, და ბ-ნი შინაური ცეცხლსა და გენიას აყრიდა „ზაკ. რეის“, თვით მის არსებობას და სახსენებელსა სთხრიდა, როგორც ეარგონის პრესას, მეგრე, რო-ცა თ-დი გიორგი ამირეჯიბი გამოეხმაუ-რა და აღნიშნა უნაწური ფაქტი, რომ „სახალხოვლეთა“ მოწინავენი ყოფილან ბაქოში იმავე მიზნით, ე. ი. რუსული ვაზეთის თბილისში გამოცემაზე მოხა-ლაპარაკებულად, ბ-ნი შინაური უკან და-დგა და წინ წაშოაყენა მძიმე არტილე-რია გ. დიასამიძისა და გ. ქიქოძისა. რა სთქვეს ამათ? გ. დიასამიძემ, ჩვეულები-სამებრ, მთავარი საგანი კვ ვერ უარ-ყო, არამედ დაადსტურა, ე. ი. რომ „სახალხოვლეთა“ განსახლება ჰქონიათ თბილისში უარგონის (?) ვაზეთის გა-მოცემისა და საკითხი გადაიტანა მეო-რე ხარისხოვან ადგილას: ჩვენს განზ-რახვას კულდა არავინ შეგვებებოვ „სა-ხალხოვლეთა“, ე. ი. უცხოთა პოზი-ციების დაცვა უქონია პარტიული პასუხის მგებლობა მით უფრო უად-გილოა, რომ ქიქოძე და არც „ზაკ. რეის“ ვისმეს უხსენებიათ. ამ გვარად გ. დიასამიძის არტილერია მეტად მძიმე გამოდგა „სახალხოვლებისა-თვის“; იმდენად მძიმე, რომ ვერ გა-მოიყენეს: „მტრისა“ ვერა დააკლეს რა და თვისი „მდგომარეობაც დაამძი-მეს“, როგორც სწერია ხოლმე მათი უ-არგონის სამხედრო მიმოხილვაში, მაგრამ ჩვენ ეს არ გვაკვირვებს, ჩვენ გვაკვირ-ვებს რომ ბ-ნი დიასამიძის გამოსვლას მოჰყვა გ. ქიქოძის გამოსვლა; გვაკვირ-ვებს იმითომ რომ, რაც უნდ იყოს ქი-ქოძე ჰქვიანი „კაცია და ასეთ უხეირო კამათში ჩაბმა მისთვის არც სახეიროა და სახიფათოც გახდა, რადგან არსები-თად „პოლიმისტი“ არ არის და მისი არგუმენტაცია გ. დიასამიძის არგუმენ-ტაციას დაეხმავება.

აი ნახეთ, გ. ქიქოძეც არ უარყოფს და პირიქით აღსატურებს ერთ მთავარ საკამათო საგანს, რომ „სახალხოვლეთა“ თანამოაზრეები იყვნენ ბაქოში უარგო-ნის პრესის გახსნის მიზნად, მაგრამ ამავე დროს დასძინეს: „ადელიო შესა-ძლებელია, რომ ჩვენნი თანამოაზრეები არ გვეთანხმებოდნენ პრესის საკითხში. ეს არაა საპროგრაზო საკითხი და აქ დიდი სხვადასხვაობაა შესაძლებელი“. სად არის ლოლიკა? თუ თანამოაზრეებს დიდი სხვადასხვაობა შეუძლიან ამ სა-კითხში, რატომ ისეთის თავგანოშტე-ბით იბრძოდა „სახალხო ფურცელი“ უარგონის პრესის წინააღმდეგ, თითქო ქვეყნის ყოფნა-არყოფნის საკითხი ყო-ფილიყოს? რატომ ალაპარაკა რედაქ-ცია, გ. დიასამიძე, გ. ქიქოძე და tutti quanti? ღირს ვანა იმ საკითხზედ, რომელ-შიაც „დიდი სხვადასხვაობაა შესაძლე-ბელი“ ამდენი იარაღის ჩხარუნია, ანუ უარგონით რომა ესთქვათ „შუბების მტრეფა“? მაგრამ მოკამათებმა, რო-გორც ხედავთ „დასტოვეს მთავარი პო-ზიცია“, ე. ი. პრინციპული და კინკლა-ობაზე გადავიდნენ: „ჩვენი ვაზეთი პოპულარი ლექსი-კონი არ არის და ჩვენ, სამწუხაროდ, ვერ ვიყისრებთ სათანადო ცოდნა მივა-წოდოთ იმ აღმინანებს, რომელთა გონებ-

აჯანყებული არაბები ტრიპოლის უახ-ლოვდებიან

ვენევიდან „ბ. ვ.“ ატყობინებენ, რომ არაბების აჯანყება ტრიპოლში ძალიან ფართო ხასიათს იღებს. ისინი უკვე 9 ვერსით არიან ქალაქ ტრიპოლზედ მიახ-ლოვებულნი. ქალაქის მცხოვრები ძალ-იან არიან აღლევებულნი და იტალიის გენერალ-გუბერნატორს უსაყვედურებენ თავის დროზედ ზომების მიუღებლობის გამო.

ოსმალეთი და რუმინეთი.

ამ დღებში ახალგაზდა ოსმალთა წარ-მომადგენელი გაემართა ბუქარესტში მოსალაპარაკებლად იმ 143 სამხედრო მასალით დადებითულ ვაგონის ვაშვების შესახებ, რომელიც ავსტრია-გერმანიეთის საზღვარზედ გადასვლას უქცის. (ბ. ვ.)

აღმოსავლეთ პრუსიის მმართველობამ ბრძანება გამოსცა, რომელშიაც ნათქვა-ნია, რომ სათადარიგო ჯარისკაცთა, გლეხთა და მოქალაქეთა ცოლებმა უნდა დახმარება გაუწიონ სოფლის მეურნეთ ყანების შემოსვლის დროს. სათადარიგო ჯარისკაცთა ცოლები, რომ-უბიც ამ მოვალეობას არ შეასრულებენ, სახელმწიფო დახმარებას აღარ მიიღებენ, დაწერი-ლია ბრძანებაში. (ბ. ვ.)

გერმანული სოციალ-დემოკრატია

გერმანიის სოციალ-დემოკრატთა გა-ზეთები დიდს კმაყოფილებით აღნიშნა-

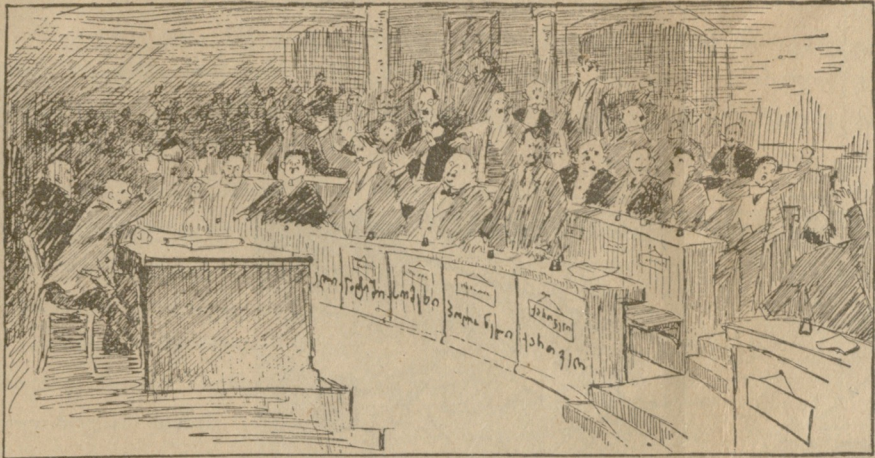
ბეგელ სტუმრებს-კი ნამო...
ისი გაემართათ, ხარობდ-
ნის ძელით, სკოცადენდ და
ნ. ხორცი დიდი ხანია ჩამოედ-
ს. ამ ყოფაში განვლო დიდ-
დამიანმა დაჰკარგა სასიოებ-
აღარაფერი აღარ სჯეროდა,
ნი გაბოროტებით მივინ-

კადა ღმერთმა კაცი:
დის მიაღწევს ჩემი

ანა კვლავ გაიარა
ლოდ კაცის ხორცს
ითქოს ამან მოუღობო
წარმოუღონათ ცით
ბელი წინარეთა, ამა-
ღორ ველთა, დამამბელი
ოსს. ნამს წვიმა მოჰყვა უ-
რ, ხანგრძლივი ნელა შეისვა
ინესტე. შემდეგ ნაზმა მზემ,
ლოთ გაუღიზიანა ნერვები არა-
ვლე ხე-ტყეს, მინდორ ველს და
დილ ადამიანს. მწვანე ბალახმა
აიღყო თავი.

უპ რამდენი საუკუნეა რაც მიძინება,
უპ, უპ ნიაფი შენი ჭირიმე გამიგრილე
ამდენის ხნის ნამძინარევი შუბლი, სახე
ჩამომბანე მარგალიტის ცვარ ნამო ეგ-
რემც თავს შემოგვევლე. — შესახა ბალახ-
მა, შეიშუშნა, შეინძრა... ერთი კიდევ
ერთი კიდევ გადავაღვლე ვგ უკვდავების
აიაზმა ტანზე, შეესძრა ტანი ჯერ კიდევ
მაგრად შემომქობია მიწა და არ მი-
შვებს მაღლა, — შესთხოვა განზე მიმავალ
ახლად შობილ მოლიკიკე წყაროს, და
კვლავ წვიმა ჰბანდა ნელა ჰქვეყნას...

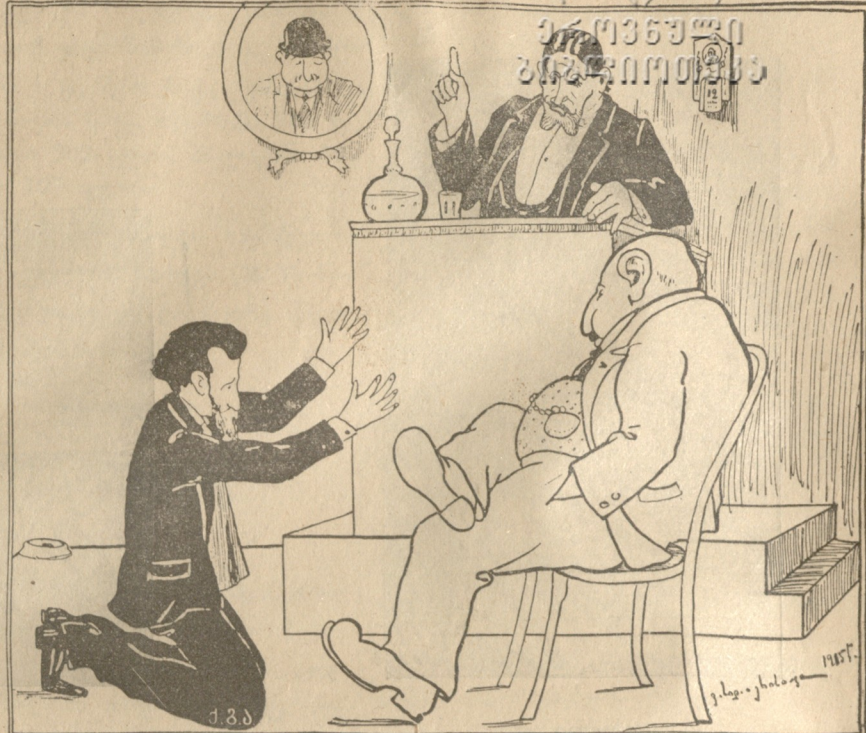
აქა იქ დარჩენილი ხალხი ჭიასავით
გამოღონილდნენ, მსხვილი სარებით
უწყეს მიწას ჩიჩქა. ქვეყანა დიდა და
კეთილი ხალხიც სცხოვრობს შიგ, რაკი
ამდენმა ხელი შეუწყოთ თესლიც საიდ-
ღანაც გაჩნდა. კეთილმა მტრედმა თუ
მიუტანათ მშობრ და კვლავ აბიზინდა
ჯეჯილები; პირველ მოსავალს უნახეს
პირი, მეორე უფრო კარგი იყო, მესა-
მეთ-კი გასძღა ქვეყანა. ცხოვრება ძველ
კალაპორტი ჩადგა და თავისი გზით იწ-
ყო დენა, ყველა დამშვიდდა და თავისი
საქმე ნახა, სოფელმა მხოლოდ ესლა
შენიშნა დიდ შარზე გულ გამორღონილ
მუხის ღრუში რომ ბინადრობდა ვიღაც
საკოდავი დედაკაცი შუშოლის, სახე
აღანძღულს არაფერი არ ახარებდა, არც
მოსავალი, არც მისი მწონელობა, ის
ისევ ისე განაგრძობდა ხეების ღრღინას,
ფესვების ძებნას, მთელი დღე ეხეტებო-
და ტყე-ღრუში, თმა ჩამოიწველი მიუჯ-
დებოდა წყაროს, ყურს უღებდა მის
ჩქეფას, შუბლზე თითს მიიდებდა, რაღა-

დეკლარაცია ერთა წარმომადგენლებისა.
გამოხაცნობი სურათი: იპოვეთ ქართველი დეპუტატები.

ბუდე გერმანიის ძლიერებისა. ზარბაზნების ქარხანა განთქმულ
კრუპისა ქალ. ესენში.

მოხამართლე მ. კოვალევსკი: რას იტყვით თავის გასამართლებლად?
ბრალდებული ჩალხუშიანი: სთქვით, „სინამ სულიერი სიმშვიდე არ დავ-
კარგეთ“.
ბრალდებული საქართველოს ვეკილი „სახალხო ფურცელი“: ღმერთი,
რჯული, ჩვენ და სომხებს გასაყოფი არაფერი გვაქვს... შევიოგდით!!

საც ივონებდა, ათასი რამ ზნე სჭირდა.
განსაკუთრებით შარათ გავლილ ცხენოს-
ნებს აედევნებოდა და მისძახოდა.
— მაღლიანებო, რა უყავით, აღარ
მომიყვანთ? შემდეგ შესდგებოდა და კი-
დევ ივონებდა.
— ახ ნეტა კი მომაგონა, იტყოდა
შეწუხებული, ნაღვლიანად მოავლბდა
თვალს ირგვლივ და გასწევდა თავის
ბინაზე, მუხის გულში, ხმელ თივაზე
წევბოდა. ხალხი შეეჩვია ძველი მუხა
უიმდედაკაცოდ ვერც-კი, წარმოედღინათ.
ისე ეგონათ ასე იყო და ასევე უნდა
იყოს ყოველთვისინათ. არვინ იცოდა
ვინ იყო და სადაური.

ამ მხნე კაცის წყალობით იგი
იმენს გეოგრაფიულსა და ეთნოგრაფიულ
კოდნას თვისის უზარმაზარ და თვალ-
შუწვდენელ სამშობლოს ერთის კუთხი-
სას. ნიკოლოზ სეიმონის ძე რომ არ
ავგერჩია ქართლ-კახეთის დეპუტატად,
გავგწყრომოდა ღმერთი და მის მაგიერ
სათათბიროს საეპიტელზე დაგვესკუბენა
ლუარსაბ ანდრონიკაშვილი, მაშინ რა
ეშველებოდა რუსეთს, ვინ მიაწვდიდა
საქიროა ცნობებს ტურუხანისას.
ალბად მოგეხსენებათ, რომ ტურუხანი
ერთი შორეული და დაწყველილი კუ-
თხეა ციმბირისა. ამ ბოლო ხანებში
მთავრობამ კეთილის თვლით დაუწყო
ცქერა ტურუხანს და საცხოვრებლად
ბლომად ისტუმრებს ხოლმე იქით შიდა
რუსეთიდან ურჩ მოქალაქეთა და სხვა-
თა შორის ნ. ს. ჩხეიძის თანამოაზრეებს.

მენდა და დრო გამოშვებით აუწყებდა
ხოლმე საზოგადოებას ტურუხანის ამბებს.
ეს ყველა კარგი, მაგრამ ჩვენ ქართველ-
კახელებს რა? „ქართველმა ხალხმა აირ-
ჩიოა... ბრძანებს დასული გაზეთი. ძალიან
კარგი. თუ წყუღულ, თოვლიან-ყინულიან
ტურუხანში დროებით მცხოვრებთ ნუ-
გეში უნდა, განა ჩვენ-კი გავწყენს მაღ-
ლიანი დეპუტატისა? განა ჩვენ-კი ყელ-
თამდის ვართ მოყრილი ბედნიერებით
და ნაზუქის სული გვახრბობს, ან ია-ვა-
რის სუნი ვიზნიდებით? თუ ხალხზე
მიდგა საქმე, აქაც ხომია ხალხი, ხოლო
იმ განსხვავებით რომ ტურუხანაში, დრო-
ებითაა მოთავსებული, აქ-კი მკვიდრად
საქიროა ისიც ვიცოდეთ, რას ჰნიშ-
ნავს სიტყვა „ხალხი“. იგიც ისეთივე
სიტყვაა, როგორც კაცი, ქალი. ფეტიში
ხომ არ არის, რომ მის წინაშე მუხს
ვიყრიდეთ და სათიელ-საქმელს ვუკმე-
დეთ.
აბა მოვიგონოთ წარსული არჩენები.
თბილისის გუბერნიის მიენიჭა კანონით
უფლება აირჩიოს 57 ამომრჩეველი, რო-
მელნიც საგუბერნიო კრებაზე ირჩევენ
ერთს დეპუტატს. ამ ორმოცდა ცამეტ
ამომრჩევიდან 29-ს ირჩევენ დიდ და
ბატარა მამულაიანი მესაკუთრენი, 12-ს
გლეხობა, 14-ს მოქალაქენი, 2-ს მუშანი,

ჩვენებური გლეხობა წერილი მოსაკუთ-
რეა და არაფრით განირჩევა წერილ-ფე-
ხა აზნაურობისაგან. „პსიხიკას“ თუ გვერ-
ღზე მივადგებთ, დავინახავთ, რომ თით-
ქმის სამოცი პროცენტზე აზნაურობისა
გლეხობასთან ფეხს ვერ გასკიმავეს თა-
ვის მამულაიანობით. თუთხმეტი ხმა აქვთ
მოქალაქეთ. ესენი ჩვეულებრივ ითვლე-
ბიან კაპიტალის წარმომადგენლად, თუმ-
ცა მრავალი მათში ღარიბი მოქალაქე-
ხელოსანი.
ახლა ვიკითხოთ, ვინ გაათეთრა ნ. ს.
ჩხეიძე? ჩვენზე უკეთ დასურმა გაზეთმა
იცის, ვინ ჩაუყარა ყუთში ჩხეიძეს თეთ-
რი კენჭი. დასამალი აქ რა არის, ან
რად რცხვენიათ ამის თქმა და რაღაც
„ხალხის“ ხელზე დახვევა. თუ არშაკ ბა-
ბოვი და ალ. ხატისოვი ხალხია, მე ქვე-
მოზე ხელის მომწერელი, რატომ არა
ვარ ღირსი ამ სახელისა? რითი მგლობიან
ან არშაკი, ან ოკროპირო ხატისოვი? ჯა-
ვანებიდან ორი დიდი მემამულე იყო.
ბეგმა შავი უღდენა ჩხეიძეს, ხოლო მეო-
რე მემამულე სომეხმა თეთრი. რატომ
ბეგი ფალავანდოვილი არ მოჰყვა საპა-
ტიო სიამო და ქანანოვი-კი ღირსი ვახ-
და „ხალხად“ წოდებისა?
ა. — ლი.

მ. გარყუილი.
(დასასრული იქნება)

გ ა ა ს ი
XV

ქვეყანაი ტურუხანისა და... „ხალხი“.
რუსეთის ერთი დიდი მაღლობელი უნდა
იყვეს ქართლ-კახეთის დაპუტატ ნ. ს.

როდ-
აი დღეს
ლორ-ქაშა მოიტანა და ბურკევი გაუნ-
თავისუფლებიათ. იქნებ იმასაც მოგესწ-
როთ, რომ უდანაშაულოდ დასჯილი
დეპუტატიც დააბრუნონ. მილიუკოვის
ნალაპარაკებიდან სჩანს, რომ ეს ასე იქ-
ნება. მაგრამ ბ-ნს ჩხეიძეს გული არ უთ-

ლომარანიდი. (ცვიად).
შაჰკარით მაგრა!...
იგი მას უყვარს! მისი თავი აქ მომიტანეთ!
იმ ორ რაინდსაც მოკლე ხანში ბოლოს მოუღებთ,
რომელთ იმედით კვლავ სულდემულებს ქალი ამაყი!
(შეგოქილი ქართლოს რამდენსამე დარაჯს ვაჰყავს.
უკან ვეზირი მისდევს).

V ივინივე ქართლოს და ვეზირის გარდა.

ლომარანიდი. რატომ აღარ მითხვო, ვაბატო სიკვდილით დასჯა?
ივერიკო. (სვეტზე მიკრული. თვალზე აპყრობილი).
შენთან, მტარვალაო, აღარაფრის ახსოვნა აღარ მურს.
აღარც არაფერს ჩემი ერთი შენგან მოითხოვს.
თვისი იმედი თვით ექნება—არა გარეშის!
და თუ აღდგება, თვით აღდგება და არა სხვისით!
მეც განმიძაღებ ამ სხეულის ტანჯვა-წამებას,
მაგრამ ვერ მოსტებს ჩემს ამას სულს! ყველას ავიტან,
ყველას გარდევტან მოთმინებით და შენ კი გეტყვი:
დღეს გეტუღხარ, გეტუღხარ შენ მტარვალე მეც და ჩემს
ერსაც!

ლომარანიდი. მე შენს სიძულვილს გარდავაქცევ ტკბილ სიყვა-
რულად,
ხოლო იმ შენის ერისას კი—ნაკლებ დავეტებ!
მას აღარ ძალუძს სიძულვილი, არც სიყვარული, •
იგი მოსპობის არის—
ივერიკო. (შკატრად) მკრებელი.
მზის შვილ... მ, ვით ვერ მოსპობ მზის ცხოველ
სხეულებს!
...ფალს კვლავ დაიბრუნებს!

ვეზირი.
...ემ დაეცემა).
...ვა მიგვყავდა,
...შემოაწყვიტა
...არდაქცია.
...ა თავს უშველო!
...გვნახავთ!
...შელო!

(ვეზირი მუდარით შეჰხედავს, ღონა მრისხანედ გაუ-
შტერებს თვლებს ვეზირი უხმოდ გადის).
ვილა დავიდო დღის. შემდეგ? ვის შევიწყნარებ?
ჩქარა მღვეარი! (გადის. უკან მისდევს დედა და სხვები).

VII ივერიკო და მხევალი ქალი, შემდეგ ხმა განთიადისა.

ივერიკო. მზეო, მზეო! აწ დაბორკილი
შენი ასული შემოგვედრებს მწუხარე გულით,
კვლავ გადმოჰხვდება ჩემს საყვარელ ერს ნათლის თვლით!
მხევალი. (ივერიკოს ფერხითი ჩაუვარდება ტირილით).
ო, საყვარელო დედოფალიო ნეტამც შემეძლოს,
რომ შენს მაგიერ გარდევტანო მიძიმე წამება.
შენ მაგ სასჯელსა, ჩემო ტკბილო, არ ხარ ჩვეული!
მე კარგად გიცნობ, საყვარელო, ო, დედოფალიო!
ნეტამც მე ვიყო შენს მაგიერ სვეტზე მიკრული,
რომ ცივი წვეთი თავსა ჩემსა ზედ დამდიოდეს!
ივერიკო. ვინ ხარ, ასული? ასე რიგად ჩემთვის რად სწუხართ?
მხევალი. შენის ქვეყნისა, შეპყრობილი ივერიელი!
ერთ-ერთ ბრძოლაში მომიტაცეს და აქ მამყოფეს,
რომ მე უბედურს აწ მეშინია შენის ტანჯვისთვის
და შეძლება კი არ მქონოდა რამე მეშველნა!
ო, რატომ შენებრ მეც ურჩობა არ გაუწიე,
რომ ჩემი გული გაესრისნათ და ამ დღეში კი
შენ არ მენახე, საყვარელო ერის იმედო!
ივერიკო. იყუჩე, დაო!
მხევალი. აწ იმას ვშიშობ, დედოფალიო, უარეს ტანჯვას
განგიზაბედენ—სასტიკია დიდი ბატონი—
გული მიკვდება შენს მაგიერ, ძვირსანატრელო!
ივერიკო. ჩვენთაგანს უნდა ეშინოდეს განა ტანჯვისა?
ყველას გავუძლებ, სხვის საჯიჯგნად კი არ გავხდები!
ყველას ავიტან და ჩემს ერს კი შევუნარჩუნებ
სპეტაკის სულის სიამაყეს და სიდიადეს!
ჩუ! ვინა ჰკოდებს? ვინ მეძახის? ვისი ხმა ისმის?
(დიდხანს ისმის გარედ მეტად ყრუდ გაბმული კენე-
სა და გოდების მოთქმის ხმა).
აბა, ლამაზო, გაიხედე, გარედ ვინ სტირის?
მხევალი. (სარკმლიდან იყურება).
გარედ უცნობი ასული სდგას მთლად დათალხული!
ივერიკო. ჩემო დობილო განთიადო! შენ უნდა იყო!
მხევალი. სურა უჭირავს!
განთიადის ხმა. ცრემლები მომაქვს, ივერიკო, შენის ერისა
და ეს გოდება შენს ერს ჰხდება გულის სიღრმიდან!

დაობლებული შენ დაგეძებს და ვეღარ გპოვებს...
ივერიკო. (კენესით)
ო, სულა ჩემო!

VIII ივინივე და ღონა ვეზირის.

ლომარანიდი. (შემოდის გაბოროტებული. უკან ვეზირი მოსდევს).
გატყუელა! ჯავრს თქვენზე ვიყრი!
წადი უბრძანე, ხმლით აკურწონ ყველა დარაჯი!—
მოიცა! მოთხარ, რად ვერ ჰხდება ჩემი სურვილი?—
მიზანს ვერ მივსწვდი! უნდა მივსწვდე! უნდა აღსრულდეს!
ჩემთან ახლოა და რად დამჩრებს მიუწვდომელი?
სიბრახე მახრბობს!—თავს მოვისპობ, ყველაფერს მოვსპობ!
(ივერიკოს უმზერს, შემდეგ მისკენ გაეჭიანება ხანჯალ
ამოღებული, მაგრამ თითქოს ხელი ჰკრესო ისევ
უკან შესდგება. შელონებული ტახტზე დევმობა.
ვეზირი ააყენებს, მკერდზე მიიყდრნობს და აბრუნებს.
სიჩუმის შემდეგ.)
აწ აღარ ვიცი, ჩემს თავს ვტანჯავ, თუ ამ ურჩ გოგოს,
(უმზერს).
ასე თამამად და ამაყად რომ გადმომცქერის?
მოიტათ ქაწი, მოუჭირეთ მის თლილსა თითებს!
ეკლის გვირგვინი თავს დაადგით! სისხლი აღინეთ!
თუ კვლავ გაკერბდა, გახურებულ რკინის შანთებით
ნორჩნი ძუძუნი დაუღაღეთ! ნემსით დაჩხვლიტეთ!
ამოაგლიჯეთ ენა ძირში! დასახირეთ!
(დაქანცული, მოწყვეტილი, ხელის ვაწვდით).
ასე გათენდეს! კვლავ დაღამდეს დრო წამებისა,
ვიღრე არა სიქვას: სულით, ხორციით გმორჩილდებიო!
(ვეზირი გარს ეხვევიან და ბრაზისგან გულშედო-
ნებულს აბრუნებენ).
ივერიკო. (სასოებით).
მზეო ნათელო გადმოჰხედე ჩემს ერს საყვარელს!

ფარდა
(შემდეგი იქნება)

მხატვრის გ. სიდაძის-ერისთავის ალბომიდან

ეროვნული ბიბლიოთეკა

გურული.

ქართველი, რაჭმელის პოზიციებზე.

გურული ქალი

მეგობარი

მთის შვილო, მთისებრ მალალო, მტკიცეო, ლალო ზვიადო...

ლ. წულაძე.

გაგონება

(ემბოზაზე)

გაგონება რაღაცაა, მთის შვილი, მთისებრ მალალო...

ივერიკო

ღრამა ხუთ მოქმედებად *)

სანდრო ზანდიაშვილისა

მოქმედება მითითებული.

ივერიკო. (მწუხარე ხმით, მოგონებით შეპყრობილი) სამშობლოში კვლავ დამარტყნი!

არც არად მგამა უცხო არსის ხვეწა-აღერსი მე ჩემი მიყვარს, ჩემი სისხლი და ჩემი ხორცი!

ქართლო. აწ აღარ ძალმობს მოთმინება!—ო, სინანული!... ლომარანიდი. ქალებს უბრძანე, დედაჩემო, გვირგვინი მოხსნან...

(* „საქართველო“ №№ 13, 19, 25, 31, 36, 42, 48.

ხლებულ დეპუტატებისა, გალიციელ-ებისა; ნამბობია გაკერილი ახორცა აქა-რისა, დევნა გალიციელ ებრაელებისა,

გარდა სიტყვა „ქართველისა“ და „საქართველისა“. ეხლა უფრო ცხადია მი-წერი ჩვენს ალმომთბისა. რუსეთის ერთა გრძელ სიიდან „ჩვენი“ დეპუტატების წყალობით ამოშლილი იქნა მხო-ლოდ ქართველი. ჩვენ ვუპასუხებთ: გა-ბედული სიტყვა შესახებ ყველასი და ყველაფრისა, გარდა ქართველისა და სა-ქართველოსი.

განთიადი ახლოვდება!

ძვირფასო ქართველნი, ძმანი აქა-რელნი! ვნახე თქვენი გადაბუებული, აწიოკე-ბული ტურფა მხარე. ვნახე თქვენი თვალცრემლიანი, ტან-ჯული, შეურაცხყოფილი, უსახლკარო და მონეტიალე ცოლშვილი. განახეთ თქვენ, საქართველოს ახლოვანო და ამაყნო შვილნი, მრავალ უბედურე-ბის წინ ქედ მოუხრებლნი ძმანი აქარე-ლნი. გზედავდით ჩაგრულთ, გზედავდით ტანჯულთ და აღმოფეთებული, ბრაზ მო-რეული გაფხობლი აქარის არეს: — როდის დაგვიდგება, როდის ის ნეტარების დრო, როცა ჩვენ თქვენი უფროსი ძმები მივიზიდავთ, ცრემლს დაფარობით და თქვენს პაწია ლამაზ შვილებს გულში ჩავიკრავთ? — მალე, მალე — მიჩურჩულდება ქო-რობის სიო:

განთიადი ახლოვდება! აგერ მისი პირველი სხივი — ქართველ ერის გაღვიძება. აგერ მეორე — საქართველოს დაქარ-გულ შვილია ძებნა. აგერ მესამე — ამ დაქარგულთა კვალის აღმოჩენა. ეს კვალი, სისხლით მორწყული და მრავალ ქართველ გვამით ფენილი, თქვენ-სკენ მოდის, ძმანი აქარელნი! ძველად ძველ საქართველოს აკენისა-კენ — აქარა — ტაო — კლარჯეთისაკენ. დღეს ამ კვალით მოეშურება საშვე-ლად თქვენი მშობელი ქრისტიანი ქარ-თველი ერი. მამ გაზნეულით! ნუ შედრკებით! მოდის იგი.. განთიადი ახლოვდება!

დ. კახელი.

ახალი ამბავი

გაზეთი „მურის სიტყვა“ ქართულმა საქველმოქმედო საზოგადოებამ სულ 24 ათასი ცალი დაბეჭდა „მურის სიტყვა“. 18 ათასია ქართული, ხოლო 6 ათასი რუსული. გაზეთი გულში გაგვზავნათ თბილისს გარეშე ხელის მოშორებით და თბილისში გასასყიდად გულშივე დაუ-რიგდათ გამსყიდველების მოსურნეთ. როგორც უკვე ვწერდით, მოთხოვნილ-ება გაზეთისა ვაცილებით მეტი იყო, მაგრამ ქალაქის უქონლობის გამო იყ-რის დაბეჭდვა არ მოხერხდა. თბილისი-სათვის მხოლოდ 10 ათასი ცალია დატარებული, დანარჩენი სულ პროვინ-ციებში გაიზავნა. ისეა მივარდნილი ადგილებიდანაც კი მოაზროვნეს გაზეთი,

როგორც, მაგალითად, ონი (170 ცალი), ლალიაში (65 ცალი), ხობი (130 ცალი), ოჩამჩირე (129 ცალი), კახი (30 ცალი), ხარაგაული (110 ცალი), ლიხაური (100 ცალი), ბოსლეთი (50 ცალი) და სხ. რაც შეეხება ქუთაისს, ბათუმს, ბაქოს, განჯას, ფოთს, გორს და სხ. ამათი მოთხოვნი-ლება დიდია. საკვირველია, რომ განთეი სრულებით არ მოუხზოვიათ ოხორცეთს, სოხუმს და სილნას. ეს რაღაც გაუგებ-რობით თუ აიხსნება! შეიძლება მათი წერილი დაიკარგა სადმე. აგრეთვე გა-ზეთი არ მოუხზოვიათ ხინის კოლეგია-ლურ დაწესებულებათ, არამედ კერძო კაცმა მოითხოვა 200 ცალი.

ქალბი მითამაშე. ხარფუხის კლუბში ვილაც ტერ-აბრამოვს, ერთ-ერთ ბანკის მოხელეს, ლოტოს თამაშის დროს სიყალბე შეამჩნიეს. ტერ-აბრა-მოვს ოქმი შეუდგინეს. აგრეთვე ეჭვი აღდგა ვილაც ხანატუროვზე, რომელიც ტერ-აბრამოვს სიყალბეში ხელს უწყობ-დაო იმასაც ოქმი შეუდგინეს.

გამოქვეყნდა დახმარება. თბი-ლისის საკრებულომ 1000 მან. გადასდო გამოქვეყნებულ სომხების სასარგებლოს.

საგურამოს მამული. ილია ჭავჭა-ვადისეული მამული საგურამოში, ვენა-ხით, ტყით, სახნავ-სათბით და სხ., სულ 286 დესეტინაა. ბანკის ვალია მამულზე 28 ათასი მანეთი. ქ. შ. წ. გ. გ. საზო-გადოებას, როგორც ვწერდით, აზრად აქვს, მამულის შემოსავალი გააადოს. ამისათვის საზოგადოებას გამგეობას და საგანგებო კომისიას ერთ საშუალებად უცნია ვენახის გაშენება მამულში, რის-თვისაც 10 ათასი მანეთის გადადებას აპირებენ.

სიმინდი. ქართულ საქველმოქმე-დო საზოგადოებას გულში, 25 ივლისს, თერგის ოლქიდან მოსული, უკვე 28 ვა-გონი სიმინდი ჰქონდა რკინის გზის სად-გურ მიხაილოვში (ხაშური). სიმინდი კიდევ მოდის. საზოგადოებამ ხსენებულ სადგურზე კაცი გაუზავნა, რომელსაც სიმინდი უნდა დაიხსნას და გაგზავნოს, საცა საქირო იქნება. თანახმად ქუთაი-სის საზოგადოების განყოფილების გან-კარგულებისა, გერ-ვერობით სიმინდი უნდა გაიზავნოს ქუთაისის (ს. ჯაფარიძის) 3 ვაგონი; სამტრედიის (ს. გე-ლეიშვილის და ს. სტურუას) 3 ვაგონი, სენაკს 4 ვაგონი, აბაშას 3 ვაგონი, ლანჩხუთს 4 ვაგონი, ნატანებს 5 ვაგონ-გონი ქუთაისს 6 ვაგონი და ტყიბულში 2 ვაგონი. ზემო ჩამოთვლილ ადგილებში სიმინდი მუქადა როდი რიგდება, ფუ-ლით იყიდება არა უძვირეს 1 მანეთისა. შემოსული ფული ისევ სიმინდის ყიდვას მიხმარდება.

ხოლერა. 24 ივლისის დღის 8 საათიდან 25 ივლისის დღის 8 საათამ-დე 5 ავადმყოფი მიიყვანეს ლაზარეთ № 40-ში იმათგან 3 აღმოჩნდა ხოლე-რიანი, ხოლო 2 კაცი ხოლერის ნიშნი-ებით.

კრება. დღეს, დღის 10 საათზე, საერთო კრება ექნებათ მომხმარებელ საზოგადოების „მურის სიტყვა“ და მუშა-ბელ წევრთ. კრებამ უნდა აირჩიოს გამ-გეობა და სარევიზიო კომისია.

ვენახები კახეთში. კახეთიდან თბილისს დაბრუნდა კავკასიის სასოფ-ლო სამეურნეო საზოგადოების მდივანი მ. ა. ვერმიშვი. ბ-ნ ვერმიშვიის სო-ტყვეთ, თელავის მაზრაში ვენახები სამ-წუხარო სანახაობას წარმოადგენენ. ამის მიზეზი არის, გარდა უწყალობისა, გა-მუდებული წვიმები მისში და ივნისში. სოფლებში რამდენიმე შინაც არის 2 3 ჯერ ნაწამლი ვენახი, მაგრამ ესენიც ისე არიან ჩამოვარდნილი და ჩაყვილილებული, როგორც სრულიად უწყალო ვენახები. ზემო კახეთში, საცა ნიადაგი უფრო ფი-ცხია, ვენახები შედარებით ისე არ არის გაუფუჭებული. ამის გამო, ბ-ნ ვერმიშ-ვის სიტყვით, კახეთში წელს ღვინის გა-მოსავალი შეათანაზე ბევრად ნაკლები იქნება და მასთან ცუდი ხარისხისა.

საბურთალოს აუდიტორია. ამ აუდიტორიის საზოგადო კრება შესდგა, რომელსაც 41 წევრი დაესწრო. კრებამ ერთხმად დაამტკიცა წარსული წლის საფინანსო და მოქმედების ანგარიში და აგრედვე მომავალი წლის ხარჯთ-აღრი-ცხვა. აუდიტორიაში საანგარიშო წლის განმავლობაში სცენის მოყვარეთ გაუ-მართავეთ 18 წარმოდგენა, რომელსაცაც შეემოსულა 1223 მან. ამ ფულიდან და-ხარჯულა 1123 მან. და დარჩენილა

ნაღდი ფული 100 მან. მომავალ წლის ხარჯთაღრიცხვა ნავარაუდევია 1430 მ. შემდეგ კრება შეუდგა არჩევნებს. გამ-გეობის წევრებად აირჩიეს: შახნაზრო-ვი, ვეფხვაძე, ლაფაჩიძე, ხიზინაშვილი, ქორფაშვილი და ტყეშელაშვილი; სარე-ვიზიო კომისიაში — კასრაძე, ლელაშვილი და ვინარმანიძე. საპატოო წევრებად აირჩიეს ვანო ვეფხვაძე (მუშა — მხატვა-რი) და ცნობილი ქველმოქმედი იაკობ ზუბალაშვილი. — საწევრო გადასახდია 50 კაპ.

„მურის“ საზოგადოებას გამ-გეობის, თავ. მ. დ. ჭავჭავაძის თავმჯე-დომარეობით 24 ივლისს კრება ჰქონდა საორგანიზაციო საკითხების გამოსარკ-ვევად. კრებაზე დასახელეს კერძო პი-რნი და დაწესებულებანი, რომელთაც გამგეობა საკვირანციო წინადაცვებს დაუ-რიგებს ანაღ წევრების შესახებ. წინა-დაცვების წამლებთ ყოველ კვირაში უნდა ჩააბარონ გამგეობის მოღარე, ბ-ნ გ. კანდელაკს, ანგარიში ჩაწერილ წევრე-ბის და შემოსული ფულისა. კრებამ აგ-რედვე გადაწყვიტა სოფლის კოოპერა-ტივებზე იქნენ „მურის“ ამხანაგად მიღებული და მათ, როცა შესაძლო იქ-ნება, ხელმძღვანელობა და მფარველობა გაუწიოს „მურის“.

სახელმწიფო საოთხირო

(პეტროგრადის დეპუტატი საავტენტოსაგან)

პეტროგრადი, 19 ივლ. (გაგრძელება). 3. 6. მილიუკოვი. ეს მესამედ ვიკრებე-ბით აქ ომის განმავლობაში. პირველად, ომის გამოცხადებისას, ხალხმა ერთი ბრძანებით გამოგვზავნა — ყოფილიყო-ვით მათი აღფრთოვანებულ პატრიოტულ გრძობების გამოხატელობა, ნახევარ წლის შემდეგ იანვარში კვლავ შევიკრი-ბნეთ აქ, მაგრამ სხვა გრძობებით, პატ-რიოტულ გრძობათა აღმოფეთებით, ჩვენ ეს გრძობები შევიკავეთ, არ გაგვეკვი-ნეთ, მაგრამ დაფარულ კულისებში მთა-ვრობას ყოველისფერი მოვასხენეთ, თუ რა აშფოთებდა ხალხს, თუ რას ჰგრძობ-ბდა, რას განიცდიდა იგი.

პატრიოტული ჟრუნტი, სამწუხა-როდ, სრულიად საფუძვლიანი გამოდგა. საიდუმლო გამოცხადდა, და მშინდელი დამაშვილებელი რეკეტები მხოლოდ ლიტონ სიტყვებად დარჩა. მაგრამ ქვე-ყანას სიტყვებით დაკმაყოფილება არ შეუძლიან. ხალხს ეხლა სურს თვითვე მოაკიდოს საკმისი ხელი და შეავსოს ის ნაკლებდებანში, რაც მოგვევინა უნე-ბურად. ხალხი ჩვენში ჰხედავს მათ ნების აღმსრულებელს და აი, ახლა სულ სხვა ბრძანებით გამოგვზავნა, სულ სხვას გვავალებს: მოვასხენით მთავრობას ყო-ველი სიმათლე ქვეყნის შესახებ, გავი-გოთ მთავრობისაგან რა ესაქიროება ჯარს, რომ მივეშველოთ მის, დავეხმა-როთ ძლიერი მტრის დასამარცხებლად. ეხლა ჩვენმა მტრებმა და მოკავშირეებმა გაიგეს თუ რა დიადია, რა შემძლე და ამატეს ყოფილა რუსის ჯარის კაცი! (აპლოდისმენტები).

ჩვენი ნივთიერი საშუალებანი არ დაგ-ვლევი, ჩვენი მოკავშირეებიც არ დალო-ბირობით, ყოველდღე იზრდება მათი გარდაწყვეტილება ომი ბოლოდღე მიი-ყვანონ, ვიდრე მთლად არ გაიმარჯვებენ. (აპლოდისმენტები).

ჩვენ ვიცით, რომ ბრძოლა უფრო რთული და მიძიე, ვიდრე ეს გვეჩვენა-ობდა წინად. ვიცით ისიც, რომ მტრებმა უკედ იცის ბრძოლის მნიშვნელობა და უკედ არის მომზადებული, ვიდრე ჩვენ. მაშასადამე, ჩვენც უნდა გავათავოთ ჩვენი ძალიერი, მაშასადამე, საქიროა, რომ თვითვე უნდა მოქალაქემ ამ ბრძო-ლაში უშუამყოფლოდ მიიღოს მონაწილე-ობა. ხალხი, ვისაც საკუთარი ძალა სჯე-რა, სიმათლეს არ მოერიდება. თუ შე-ცდომები მოსვლიათ, ეს უნდა საქვეყნოდ ხმაზადაც იქნეს აღიარებული. ეს საუქე-თესო საშუალებაა, რომ ხელახლად არ მოგვიხდეს მათი განმეორება. მაგრამ ცოდვის აღვიარებასთან ერთად ჩვენ გემართებს დაქარება. გვეუბნებოდნენ, დრო ჩვენს ხელთ არისო, დიხა, მაგრამ იმ პირობით, თუ მას ნაყოფიერად გამო-ვიყენებთ და უსაქმურად არ დავტოვებთ, როგორც ეს ჩავიდინეთ, სამწუხაროდ, ახლო წარსულში. ტყველად კი არ გვე-უბნებოდნენ, რომ დიდების ტაძარს ქვიშხარის ნიადაგზე ვაგებთო. ყველაზე ნაკლებ პასუხს ატებს სახელმწიფო სათა-

სურსათი. 24 ივლ. მოტანილია თბი-ლისში; ფქვილი 16 ვაგონი, სიმინდი 2 ვაგ., ქერი 3 ვაგ., შაქარი 1 ვ., მარილი 3 ვ., ხილი 1 ვ., შენა 6 ვ., ქვის ნახში-რი 5 ვ., ნავთი 4 ვ., მაცარიონი 200 ფ., კარტოფილი 202 ფუთი, ბაკალეანი 531 ფ., ყველი 107 ფუთი.

რედაქციამ მიიღო საყმაწვილო ქურნალ ნაქადულის მორიგი (№ V) ნო-მერი. მოზღლითათვის და მცირე წლო-ვანთათვის მე-13 ნომერი.

ლიხ წერილი

ბ-ნ ჩალბუშინის საპასუხოდ, ყოვლად შეუძლებლად მიმაჩნია წერი-ლების გაგრძელება „ჩაფხუტიანი კალ-მასანი“. ბოლიშეს ეხიდი როგორც რე-დაქციისა ისე მკითხველ საზოგადოების წინაშე, თუ „შემდეგი იქნება“ აღარ იქნება და უნებურად ვსდუმდები... დ. კასრაძე.

სახელმწიფო საბჭო

(პეტროგრადის დეპუტატი საავტენტოსაგან)

სახელმწიფო საბჭოს წევრი გრაფი ბობრინსკი როგ გარეშე ამბობს: თქვენი მალაღ ალმატებულბეგ და ბატონო სახელმ. საბჭოს წევრებო. ვარ-შავა მტერს მივეცი. სახელმ. საბჭოს, რომელიც სწორედ ამ დღეს შეკრებილა აქა, არ შეუძლია სიუმიო ჩაატაროს ეს ამბავი. უზუნდესის სურვილის წინაშე მუხლი მოგვიყრია და ვაპობთ ძალას აღდგომისას იმ შეგნებამ, რომ ჩემ სამ-შობლოს არა ერთხელ დასდგომია მწა-რე განსაცდელი და რაც უფრო მწვავე ყოფილა ეს განსაცდელი და რაც უფრო მძაფრი ტკივილები სჩვევია ჩვენს სულს, მით უფრო მტკიცე ქმნიდა ჩვენი სურვილი ბოლოდღე, ომის გაგრძელები-სა გამარჯვების საწინდარი რუსეთის მებრძოლის შემუშავებული სურვილი და ნებისყოფა. ვიდრე შევეხებოდე მორიგ საკითხებს, ნება მიბოძეთ მუხლმორღე-ვი თაყვანი ვსცე ჩემ მებრძობ პოლო-ნელს და უთხრა: გამხნეული ძმებო, კიდევ ცოტა მოთმინება და მალე ჩვენც ჩამოვივრეკს ზარი გამარჯვებულსა. გულ-სა გვითუქავს რუსეთის დის დაკარგვა, პოლონეთის სამეფოს დაკარგვა, მაგრამ რუსეთი ამბობს: „არა მშვიდობით ვარ-შავას“ არამედ „ვარშავა ნახავდისო, არ ინებებს სახელმწიფო საბჭო თავის მხრივ შემოვივიროდეს და გამოსთქვას ღრმა მწუხარება და გულწრფელი თა-ნახმობა.

თავმჯდომარე: სახელმწიფო საბჭო სულ ერთიანად ემხრობა ამას და გულ-წრფელ თანახმობას უტყუდებს პოლო-ნეთის სამეფოს შვილებს, სახელმწ. საბ-ჭოს წევრებს. შეგეკო. თქვენი მალაღ ალმატებუ-ლებეგ და ბატონო სახელმწ. საბჭოს წევრებო. დიდის მღელვარებით გამოე-ლიაბო ტრიაუნაზე. მომხდარი ამბები ეს ახლო ცხება ჩვენს სამშობლოს და ყვე-ლა პოლონელს, რომ აღამიანს ფოლადის ნერვები ჰქონდეს, რომ აიტანოს ეს მო-ვლენილი უბედურება. რამდენიმე დღის წინად ჩემზედ ღრმა შთაბეჭდილება მო-ახდინა იმ თანაგრძობამ, რომელიც პო-ლონეთის ხალხს გამოუცხადეს რუსეთის ხალხის წარმომადგენლებმა სახელმწი-ფო სათათბიროში. წარუბოცელი კვალ დასტრავა ჩვენზედ ცოველ იმ პოლონელზე რომელსაც ეს ეუწყა, იმ სიმპათიამ, რომ-მელიც ბუნებრივად აღმოხდა პოლონე-თისადმი რუსეთის ხალხის წარმომადგენ-ლებს. დღეს უმაღლესი საკანონმდებლო პალატის თავმჯდომარემ ამ ტრიბუნის სიმალრიდან ამ საბჭოში წარმოდგენილი რუსეთის საზოგადოების ყველა წრის სახელით, გამოვიცხადა ღრმა სიმპათია. ბატონებო, პოლონეთის მიწა-წყალზე უბედურება დაეშვა, მაგრამ ჩვენ გვახ-სიყავს, რომ ამ მიწაზედ გადაჯაჭვულია მრავალი ისტორიულ განცდათა რგოლი, რომელთაც შეუუღლებია ერთ განუტყე-თელ მთელად პოლონეთის ხალხი, რომ-ელსაც აქვს თვისი მკაფიოდ შემოხაზუ-ლი სლავური სახე და რომელიც გადა-კავშირებულია წინაპართა სლავურებთან ისე, როგორც მომავლის დარწმულ აკე-ნებთან. ბატონებო, ამ უკეთეს მომავლის სახელით, ნება მიბოძეთ, ყველას ვასა-გონათ ვანეცხადო ამ ტრიბუნდან: პო-ლონეთის ხალხი გათვლილი არ არის, იგი თავისუფალია, იგი არც დაუბღურე-

მუღია და არც დამონებული, არამედ ძლიერია ერთგული სულით, იმ შეგნებით, რომ სწავლა იყავი მის სახატო...

ვილით ბალკანეთის კავშირის აღდგენის შესახებ. „ნეაგეგმა“, მთავრობის ორგანო ამბობს, შეთანხმებული ძალადობას იჩენენ საბერძნეთზე, უნდა ნეიტრალიტეტი დაარღვევინონ ყოველივე გარანტიის და კომპენსაციის მიუხედავად...

მაგრამ ბუნებას კაცი გაუძღვება, რომ ხალხს სამაჩაბლო მთის ახალი გამგე ერთნოვ-დემინოვი-ყარაბეგოვების მიუხედავად თავიანთ აულაგმელი თარეშით არ აბეზრებდნენ თავს...

უკვ. დაკ., სოლ. გეორგიშვილი (თბილ. მახ.) დაქორილია, ილ. მეკაშვილი (ბთ. მახ.) დაქორილია, ალ. იუმაშვილი (თბ. მახ.) დაქორილია, ზაქ. მაისურაძე (თბ. მახ.) დაქორილია, კონსტ. ბიჭინაშვილი (თბ. მახ.) უკვ. დაკ. დ. სალტუკაშვილი (თბ. მახ.) უკვ. დაკ. იოს. გელაშვილი (გორ. მახ.) უკვ. დაკ. ალ. ვარსიანი (თბ. მახ.) უკვ. დაკ. ალ. გუმბათაშვილი (თბ. მახ.) დაქორილია, ან. დიმიტრაშვილი (თბ. მახ.) დაქორილია, გ. ჩხეუტაშვილი (თბ. მახ.) დაქორილია, გიორგი ცაცაბაშვილი (თბ. მახ.) დაქორილია, გ. ბიბილაშვილი (თელავის მახ.) დაქორილია, სამგულაშვილი (თელ. მახ.) დაქორილია, პარ. შუშაშვილი (თელ. მახ.) გრ. საბაშვილი (სიღნ.) დაქორილია, ზაქ. ტატუნაშვილი (სიღნ.) დაქორილია.

კახეთის რეზინის ტიპის მიმოსვლა (დრო უკლებლივ) საათით არის ნაჩვენები. თბილისიდან ვადის: ორშაბათობით, ოთხშაბათობით და პარასკეობით; უკან ბრუნდება: სამშაბათობით, ხუთშაბათობით და შაბათობით.

დეკემბერი

სტოკჰოლმი, 24 ივლ. „დაგენსნი-ტის“-ში მოთავსებული დეკემბერი, რომელიც იუწყება რომ როდესაც ბერლინში ვარშავის აღება გაიგეს უმაღლესი კლასი ბიარაღებით მორთეს, მაგრამ ბერლინელს არ ეტყობოდათ ომის პირველ დღეებში აღტაცება. „სტოკჰოლმ-გაგლად“-ის კორესპონდენტიც ადასტურებს ბერლინელ მცხოვრებთა უნეტარებას ვარშავის აღების ცნობაზე.

ბათინა, 24 ივლისი. მინისტრთა თავმჯდომარის გორგენიანის და სხვა მინისტრების სიტყვების გამო მთავრობის ორგანო „ემბროს“-ი ამბობს: რა ვინდელი მანძილი არსებობდეს რუსეთისა და საბერძნეთის ინტერესებს შორის, საბერძნეთი მაინც დიდ ღელვას განიცადის რუსეთის მარცხის გამო. საბერძნეთის კრიტიკულ მდგომარეობის დროს რუსეთის მიერ დანახული სისხლი დიდ მადლობის და დავალების გრძობას იწვევს ჩვენში. რუსეთი მაშინაც სადრანგეთთან მოქმედებდა, იმ ქვეყანასთან, რომელიც ყოველთვის კეთილშობილურად და ადამიანურად ეპყრობა საბერძნეთის ერს. საბერძნეთი არასდროს არ დაივიწყებს რუსეთს, ქრისტიანობის დამცველს მთელს 250 წლის განმავლობაში. მიმდებარე რუსეთში, რომელიც რუსეთსა ჰყვება, საბერძნეთი თანამოზარევა რუსეთისა და აღტაცებით ეგებებება რუსეთის მთავრობის და სათათბიროს კეთილშობილურს და ვაჟკაცურ გადაწყვეტილებას.

რედაქტორ-გამომცემელი სანდრო შანშიაშვილი

გერმანიაში დასაჯებულ გულთა ნათესავების საპროკლამო

რეანი სმოკრაპა

20-ს მკათათვის თელავში კლუბის დარბაზში დიდს ზემოთ იღვრეს წყალს ილია ჭავჭავაძის დღე. საღამომ თავისი შინაარსით, კეთილი მიზნით (ქ. შ. წ. კ. გ. საზოგადოების თანხის გადღეობა) და ილიას სახელით, დიდძალი ხალხი მიიზიდა და მრავალიც გარედ დარჩა, რადგან კლუბის დარბაზი მელტა ველარ იტენდა. დამსწრენი კმაყოფილი დაიშალნენ და შემოსავალიც კარგი დასტოვეს. სხვათა შორის, ამავე საღამოს დანიშნული იყო „კახეთის“ საზოგადოების წევრთა კრება, რომელიც გადაიდო ილიას პატივსაცემად და მთელი შემადგენლობა კრებისა დაესწრო საღამოს.

სმოკრაპა

„შეშას“ ეჩმიადინიდან ატყობინებენ: „პოლონ-ნუბარფაშა პარიზიდან სრულიად სომხეთის კათალიკოსს ატყობინებს, რომ მის განკარგულებაში 20,000 მანეთია, სომეხ თავისუფალ მხახილეთა დასახმარებლად. „პარიზონს“ ერგენიდან ტელეგრაფით ატყობინებენ: „50 ათას გამოქვეყნებული უნეტეს ნაწილად ბავშვები და დღედაცემები არიან. გამოქვეყნებულ მოზარდებთან. ყველა გამოქვეყნებულს უნდა იგდირზე გაიარონ. ხელ ებისკოპოზი ხორენი მიდის იგდირში. მასთან ერთად მიდის სანიტრები. კავკასიის სომეხთა საქველმოქმედო საზოგადოების რეზინე-ბული შარაფიანი ხელ (22 ივლისს) იგდირში იქნება. ებისკოპოსი ხორენი ითხოვს თანამშრომლობას. „შეშას“ ამბარკუმ არაქელიანი სწერს: „სომხეთი დედა-მამის პირიდან აღგვილია... იგი აღარ არსებობს... მაგრამ ეს მომხდარი ფაქტია... რუსეთის სახელოვანი ჯარები, რუსის მთავრობა, ჩვენი თავგანწირული სომეხი მოხალისენი ყოველგვით ცვაღენ, მრავალი თავგანწირულება გამოიჩინეს, რომ ოსმალეთის სომხეთი ეხსნათ საბოლოო დაღუპვისაგან, მაგრამ შეუძლებელიდან აღარ შეიძლებოდა შესაძლებელი რამ გაკეთებულყო. რაკი ლა დინახეს, რომ ოსმალეთის სომეხთა საბოლოოდ რუსეთს უნდა მისცემოდა, ოსმალეთის მთავრობამ გადასწყვიტა რუსეთს სომხეთი უსომხოდ დაენემოს... და მან გაამართლა თავისი გეგმა. მან ცეცხლსა და მახვილს მისცა სომეხთა. მთელი ალშექრის ველი ჯერ კიდევ ომამდე იქნა სომეხებისაგან განწყენილი. მთელს ბაიახეთისა, დიადინის ველს, აბაღის მინდვრებზე, მთელს ბაგრე-ვანში მამაკაცთა სახსენებელი აღარ არის. ასევე მოხდა მუშში, ვანის ტბის ჩრდილოეთსა და ჩრდილო-დასავლეთში. კილიკიდან და ზეითუნდან ყველა სომეხი გადასახლებულ იქნენ მესოპოტამიის უდაბნოში. ბითლისში აურაცხელი სომეხი ჰყრიან... მათი გავმები უპატრონოდ იხრუნება... გაუდაბნოდა მთელი სომხეთი... ცოცხალი ვინც გადარჩა 100 ათასამდე გამოქვეყნული გვესტუმრა თავშესაფარის საშოვნელად. მთელი სომხის დაწესებულებანი, ბანკები, კაპიტალისტები, კერძო პიროვნებანი უნდა დაუყოვნებლივ დაგვეხმარნენ... სომეხები, დაგვეხმარნენ დაღუპულ სომხეთიდან გადარჩენილი უმინშენელი ნაშოს, დაგვეხმარნენ...“

ბათინა

ბათინა, 24 ივლისი. თორნის დასავლეთი საარტილერიო ბრიგადა საშუალო სიმკაცრეს აღწევს. არგონებში ხელთსასროლ უკმაყოფილო იბრძვიან. გერმანელები დიდს აქტივობას იჩენენ. აბრე-მონის ტყეში სასტიკი საარტილერიო ბრიგადა. ვოგენბში სასტიკი ბრიგადა მწვერვალზე, სადაც გერმანელებმა რამდენიმე ბლოკაუზები იდგეს ხელში, მაგრამ ფრანგებმა კონტრი-იერიშით დაიბრუნეს.

ბათინა

ბათინა, 22 ივლ. (დაგვიანებული) გუშინ საღამოს ოთხთა შეთანხმების ელჩებმა ერთად ინახულეს გუნარისი, მინისტრთა თავმჯდომარე, ამავე დროს საგარეო საქმეთა მინისტრის თანამდგომარის აღმასრულებელი. თათბირის შემდეგ გუნარისი გამგზავრა „ტა-ტო“-ში მეფესთან. ფიქრობენ, რომ ეს საქმე ბალკანეთის საქმეების მოწყობას შეეხება შეთანხმების სახელმწიფოთა დახმარების სასარგებლოდ.

ბათინა

ბათინა, 22 ივლ. (დაგვიანებული) გუშინ საღამოს ოთხთა შეთანხმების ელჩებმა ერთად ინახულეს გუნარისი, მინისტრთა თავმჯდომარე, ამავე დროს საგარეო საქმეთა მინისტრის თანამდგომარის აღმასრულებელი. თათბირის შემდეგ გუნარისი გამგზავრა „ტა-ტო“-ში მეფესთან. ფიქრობენ, რომ ეს საქმე ბალკანეთის საქმეების მოწყობას შეეხება შეთანხმების სახელმწიფოთა დახმარების სასარგებლოდ.

ბათინა

ბათინა, 22 ივლ. (დაგვიანებული) გუშინ საღამოს ოთხთა შეთანხმების ელჩებმა ერთად ინახულეს გუნარისი, მინისტრთა თავმჯდომარე, ამავე დროს საგარეო საქმეთა მინისტრის თანამდგომარის აღმასრულებელი. თათბირის შემდეგ გუნარისი გამგზავრა „ტა-ტო“-ში მეფესთან. ფიქრობენ, რომ ეს საქმე ბალკანეთის საქმეების მოწყობას შეეხება შეთანხმების სახელმწიფოთა დახმარების სასარგებლოდ.

An die Kommandatur des Kriegsgefangenenlagers აქ დააწერეთ ლაგერის აღრესი. Liebesgaben für die russisch-n Kriegsgefangenen. აქ ბიურო საკუთარ ბეჭედს დაშკრავს და აღრესს წააწერს. Deutschland.

თბილისიდან ვადის: ორშაბათობით, ოთხშაბათობით და პარასკეობით; უკან ბრუნდება: სამშაბათობით, ხუთშაბათობით და შაბათობით.

ბათინა

ბათინა, 22 ივლ. (დაგვიანებული) გუშინ საღამოს ოთხთა შეთანხმების ელჩებმა ერთად ინახულეს გუნარისი, მინისტრთა თავმჯდომარე, ამავე დროს საგარეო საქმეთა მინისტრის თანამდგომარის აღმასრულებელი. თათბირის შემდეგ გუნარისი გამგზავრა „ტა-ტო“-ში მეფესთან. ფიქრობენ, რომ ეს საქმე ბალკანეთის საქმეების მოწყობას შეეხება შეთანხმების სახელმწიფოთა დახმარების სასარგებლოდ.

ბათინა

ბათინა, 22 ივლ. (დაგვიანებული) გუშინ საღამოს ოთხთა შეთანხმების ელჩებმა ერთად ინახულეს გუნარისი, მინისტრთა თავმჯდომარე, ამავე დროს საგარეო საქმეთა მინისტრის თანამდგომარის აღმასრულებელი. თათბირის შემდეგ გუნარისი გამგზავრა „ტა-ტო“-ში მეფესთან. ფიქრობენ, რომ ეს საქმე ბალკანეთის საქმეების მოწყობას შეეხება შეთანხმების სახელმწიფოთა დახმარების სასარგებლოდ.

ბათინა

ბათინა, 22 ივლ. (დაგვიანებული) გუშინ საღამოს ოთხთა შეთანხმების ელჩებმა ერთად ინახულეს გუნარისი, მინისტრთა თავმჯდომარე, ამავე დროს საგარეო საქმეთა მინისტრის თანამდგომარის აღმასრულებელი. თათბირის შემდეგ გუნარისი გამგზავრა „ტა-ტო“-ში მეფესთან. ფიქრობენ, რომ ეს საქმე ბალკანეთის საქმეების მოწყობას შეეხება შეთანხმების სახელმწიფოთა დახმარების სასარგებლოდ.

საერთაშორისო საფოსტო შეთანხმების ძალით, ასეთ ამანათს ფოსტა უფასოდ ჰგზავნის. ეს ამანათი უნდა გაიგზავნოს შემდეგის მისამართით: ან Suisse, Bern, Einsingstasse, 48 A. A. Baxeraxth ან კიდევ: Banque Papulaire Suisse, Foids Russe pour les prisonniers de guerre.

თბილისიდან ვადის: ორშაბათობით, ოთხშაბათობით და პარასკეობით; უკან ბრუნდება: სამშაბათობით, ხუთშაბათობით და შაბათობით.